

Suomenkielisen esiopetuksen oppilaaksioton perusteet 1.1.2017 alkaen

Esiopetuspaikan osoittamisen perusteet

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa esiopetusta saavalle oppilaalle esiopetuksen järjestämispaikan. Esiopetuspaikka voi olla kunnallinen tai yksityinen päiväkotitai koulu. Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan samassa paikassa kuin esiopetus.

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentti ei edellytä, että esiopetuksen järjestämispaikaksi olisi osoitettava maantieteellisesti lähin päiväkotitai koulu, vaan myös muu asianomaisen lainkohdan asettamat edellytykset täyttävä päiväkotitai koulu voidaan osoittaa esiopetuspaikaksi. Esiopetukseen otetulla oppilaalla on perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus matkoja koskevaan tukeen siinä ensisijaisessa esiopetuspaikassa, jonka Vantaan kaupunki on hänelle osoittanut. Opetuslautakunta on päättänyt esiopetuksen ja valmistavan opetuksen 6-vuotiaiden oppilaiden kuljetusten ja koulumatka-avustusten perusteista 18.12.2012 § 6.

Vantaalla esiopetuksen järjestämispaikkojen määrittelyssä noudatetaan peruskoulujen oppilaaksiottoalueita (opetuslautakunta 16.12.2014 § 13). Esiopetuspaikka osoitetaan lapselle asuinalueen oppilaaksiottoalueelta esiopetusta antavasta päiväkodista tai koulusta mahdollisimman läheltä kotia. Esiopetuspaikkaa osoitettaessa huomioidaan jatkumo perusopetukseen. Lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen jatkumon säilyttäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä alueen päiväkotien ja koulujen kesken. Päiväkodit ja koulut tekevät säännöllistä yhteistyötä läpi lukukauden toiminnallisen yhteistyön mallin mukaisesti. Toukokuussa järjestetään tutustumispäivä kaikissa vantaalaisissa kouluissa, joka osaltaan tukee lapsen siirtymistä esiopetuksesta perusopetukseen.

Esiopetuspaikkaa osoitettaessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajien toiveet. Huoltajia voivat nimetä esiopetukseen ilmoittautuessa kaksi vaihtoehtoista toivetta esiopetuspaikasta. Toissijaista esiopetuspaikkaa tarjotaan, jos ensisijaisesti haetussa päiväkodissa on paikkoja vähemmän kuin hakijoita tai jos ensisijaiseen päiväkotiin ei hakijoiden vähäisen määrän vuoksi muodostu esiopetusryhmää. Jos vaihtoehtoa ei ole esitetty tai toissijainenkaan esiopetuspaikka ei ole käytettävissä, päättävänä viranomaisena oleva päiväkodin johtaja osoittaa esiopetuspaikan opetuslautakunnan päättämien oppilaaksiottamisen perusteiden mukaan.

Esiopetukseen ottamisen perusteet tärkeysjärjestyksessä silloin, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:

1) varhaiskasvatuksen jatkuvuus

– lapselle osoitetaan esiopetuspaikka siitä päiväkodista, jossa hän on ollut varhaiskasvatuksessa ennen esiopetuksen alkamista. Edellytyksenä paikan osoittamiselle on, että päiväkotiin muodostuu esiopetusryhmä.

2) lapsen tuen tarve

– terveydentilaan, kasvun ja oppimisen tukeen liittyvä tai muu erityinen syy, joka on päättävän viranomaisen tiedossa

3) matka esiopetuspaikkaan on mahdollisimman lyhyt

– esiopetuspaikaksi ei osoiteta päiväkotia tai koulua, jonne kunnan tulee järjestää kuljetus, jos lähempänä on päiväkotia tai koulu, johon ei synny kuljetuksen järjestämisvelvoitetta. Matkan pituutta arvioidaan niin, että kaikki hakijat huomioiden matkat esiopetukseen ovat mahdollisimman lyhyitä ja turvallisia. Matkan turvallisuutta arvioidaan siitä lähtökohdasta, että huoltajat kuljettavat lapsen esiopetukseen.

4) perheen muu erityinen olosuhde, joka on päättävän viranomaisen tiedossa

5) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla

Lisäksi esiopetuspaikkaa osoitettaessa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan huoltajien toiveet sekä yhtenäinen koulupolku.

Kunnan tulee järjestää esiopetukseen liittyvää varhaiskasvatusta osa-aikaisesti, mikäli lapsella on oikeus Varhaiskasvatuslain 11 a §:n 1 momentissa säädettyä laajempaan varhaiskasvatukseen. Mikäli tätä oikeutta lapsella ei ole, on kunta velvollinen järjestämään vain esiopetusta. (Varhaiskasvatuslaki 11 b §). Vantaalla pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään erillisiä esiopetusryhmiä alueellisesti niille lapsille, jotka ovat oikeutettuja vain esiopetukseen. Näihin alueellisiin esiopetusryhmiin ottamisessa ei noudateta edellä kuvattuja perusteita.

Esiopetukseen ottaminen kaksikielisessä esiopetuksessa

Vantaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa järjestetään englanninkielistä esiopetusta Y.E.S.päiväkodissa sekä kielirikasteista esiopetusta Kaivokselan päiväkodissa. Lisäksi kunnallisessa varhaiskasvatuksessa järjestetään ruotsinkielistä kielikylpyesiopetusta Koskikujan päiväkodissa ja Kukkopillin päiväkodissa (elokuusta 2017 alkaen). Tässä tekstissä käytetään Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) käytettyjä käsitteitä *laajamittainen kaksikielinen esiopetus ja suppeampi kaksikielinen esiopetus*.

Laajamittainen kaksikielinen esiopetus

Vantaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa järjestetään englanninkielistä varhaiskasvatusta sekä esiopetusta Y.E.S. toimintayksikössä. Englanninkielisiin ryhmiin otetaan lapsia koko Vantaan alueelta. Y.E.S. toimintayksikössä englanninkieliseen esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus hakea esiopetuksen jälkeen Vantaan kansainväliseen kouluun. Englanninkieliseen esiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia perusteita tässä järjestyksessä:

- 1) lapsen äidinkieli on englanti
- 2) lapsen äidinkieli on suomi ja lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä
- 3) lapsen äidinkieli on joku muu ja lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä
- 4) sisarus on englanninkielisessä varhaiskasvatuksessa tai opetuksessa
- 5) kunnan määrittämän esiopetukseen ilmoittautumisajan umpeuduttua lapsen esiopetukseen ilmoittautumisen jättöpäivä
- 6) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla

Vantaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa järjestetään ruotsinkielistä kielikylpyesiopetusta Koskikujan päiväkodissa ja Kukkopillin päiväkodissa (elokuusta 2017 alkaen). Koskikujan päiväkodin ruotsin kielikylpyesiopetukseen osallistuneiden lasten on mahdollista hakea Uomarinteen koulun kielikylpyopetukseen. Kukkopillin päiväkodin ruotsin kielikylpyesiopetukseen osallistuneiden lasten on mahdollista hakea ruotsin kielikylpyopetukseen Viertolan kouluun (elokuusta 2017 alkaen). Kielikylpyesiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia periaatteita tässä tärkeysjärjestyksessä:

- 1) lapsen äidinkieli on suomi (enemmistökieli)
- 2) sisarus on ruotsinkielisessä kielikylpyopetuksessa
- 3) kunnan määrittämän esiopetukseen ilmoittautumisajan umpeuduttua esiopetukseen ilmoittautumisen jättöpäivä
- 4) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla

Suppeampi kaksikielinen esiopetus

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014). Vantaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa järjestetään englannin kielirikasteista esiopetusta Kaivokselan päiväkodissa ja Valtikan päiväkodissa. Kaivokselan päiväkodin englannin kielirikasteiseen esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus hakea esiopetuksen jälkeen Kaivokselan koulun englanninkieliselle luokalle. Valtikan päiväkodin englannin kielirikasteiseen esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus hakea esiopetuksen jälkeen Rekolanmäen koulun englanninkieliselle luokalle. Kielirikasteiseen esiopetukseen ottamisessa toteutetaan seuraavia periaatteita tässä tärkeysjärjestyksessä:

- 1) Lapsen ensisijainen äidinkieli on suomi ja lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä
- 2) sisarus on englanninkielisessä opetuksessa
- 3) kunnan määrittämän esiopetukseen ilmoittautumisajan umpeuduttua esiopetukseen ilmoittautumisen jättöpäivä
- 4) viimesijaisena ratkaisuna samanarvoisille hakijoille osoitetaan esiopetuspaikka arvalla